

PAŽINTINIO ŽYGIO „GAMTOS DETEKTYVAI“ KAROLINIŠKIŲ KRAŠTOVAIZDŽIO DRAUSTINYJE PROGRAMA

Vieta: Karoliniškių kraštovaizdžio draustinis.

Rekomenduojamas laikas: gegužė-birželis.

Atstumas: 2-3 km

Trukmė: 2 val.

Temos: senų medžių su uoksais reikšmė miško ekosistemai; sinantropai – rūšys, kurioms reikia žmonių; nuodingas uogas brandinantis parkų augalai.

Rekomenduojama įranga: išmanusis telefonas arba fotoaparatas, entomologiniai tinkleliai, žiūronai, apsauginės priemonės nuo erkių.

Žemėlapis:

Planas:

- Žygiuojama Karoliniškių kraštovaizdžio draustinio Plikakalnio taku, į parką įžengiant netoli Vilniaus televizijos bokšto.
- Entomologiniu tinkleliu tyrinėjama gyvybė žolėje. Smulkūs organizmai stebimi nešiojamo mikroskopu. Tokiu metu žolėje dažniausiai aptinkami krabvorai, šokliavorai, cikadų ir skėrių nimfos, blakės ir kt.
- Dalyviai tyrinėja sinantropus – organizmus, plintančius žmonių gyvenvietėse. Vilniaus mieste aptinkami gysločiai, kiaulpienės, langinės kregždės, bevainikės ramunės,

trikertės žvaginės ir kiti sinantropai. Dalyviai gali tarpusavyje diskutuoti, kodėl šioms rūšims reikalinga žmonių kompanija.

- Pasiekama Plikakalnio atodanga. Nuo ten judama Neries apžvalgos aikštelės kryptimi.
- Stebimi dažniausi miestų parkų augalai, taip pat mokomasi atpažinti nuodingas uogas brandinančius augalus, tokius kaip paprastoji pakalnutė pakalnutė, varpotoji juodžolė, dvilapė medutė, paprastasis sausmedis, baltašaknė ir kt.
- Takeliu nusileidžiama žemyn prie upės ir žygiuojama Upės slėnio pėsčiųjų taku. Stebimi bebrų nugrauzti medžiai. Tyrinėjami vandenyje ir prie vandens augantys augalai ir kiti organizmai, žiūronais ieškoma Neryje plaukiojančių vandens paukščių.
- Stebimi seni medžiai. Susipažinama su negyvų medžių ir jų uoksų reikšme ekosistemai. Žiūronais bandoma pastebėti medžiuose čulbančius paukščius.
- Raguvų dugnų taku užkylama aukštyn į Karoliniškes. Žygis baigiamas.

Pagal šią programą 2023 metų gegužės 15 dieną vykusio „Gamtos detektyvų“ žygio metu dalyviai aptiko, atpažino ir nufotografavo apie 40 organizmų rūšių. Miesto parkas – puiki vieta mokytis pažinti Lietuvoje invazinius organizmus ir bandyti geriau suprasti šių rūšių spartaus plitimo keliamą žalą. Žygio metu buvo stebėti gausialapiai lubinai, uosialapiai klevai, rykštenės, smulkiažiedės sprigės, vienmetės šiušelės ir baltažiedės robinijos.

Visas „Gamtos detektyvų“ aptiktas rūšis galite stebėti čia:

<https://www.inaturalist.org/projects/karoliniskes-gd>

Šį biologinės įvairovės sąrašą gali pildyti kiekvienas, apsilankęs Karoliniškių kraštovaizdžio draustinyje ir fotografuodamas organizmus bei dalindamasis jų nuotraukomis platformoje *iNaturalist*.

